

Etički kodeks supervizora

1. UVOD

Vrijednosti supervizije

U skladu s određenjem Europske asocijacije nacionalnih organizacija za superviziju (u daljnjem tekstu: ANSE) supervizija predstavlja oblik savjetovanja kojim se osigurava razvoj i kvaliteta komunikacije i suradnje u profesionalnom kontekstu. Primarna svrha supervizije je razvoj pojedinaca i organizacija te promicanje profesionalnog života pojedinaca s obzirom na njihove uloge u institucionalnom kontekstu.

Etički kodeks supervizora¹ ima više ciljeva:

- povećati razinu osviještenosti supervizora o etici,
- unaprijediti poželjno ponašanje supervizora u odnosu prema supervizantima, kolegama i profesionalnom okruženju,
- regulirati neodgovarajuće ponašanje supervizora u svrhu zaštite supervizanata i osoba s kojima oni rade.

Etički je kodeks supervizora RH u skladu s Općom deklaracijom o ljudskim pravima (UNDHR) te protokolom Europske konvencije o ljudskim pravima (ECHR).

Etički kodeks supervizora RH također prihvaća opća načela ANSE prema kojima se supervizija smatra autonomnom profesijom, koja je u svojoj suštini etička, a temelji se na pravednosti i brizi, uz uvažavanje povijesnih, kulturoloških, institucionalnih raznolikosti pojedinaca.

¹ u skladu s rodnom ravnopravnošću svaka imenica muškog roda odnosi se i na odgovarajuću imenicu ženskog roda: npr. supervizor/ica, supervizant/ica i sl.

2. TEMELJNE ODREDBE

Odnos supervizora prema supervizantu

Profesionalna autonomnost

- Supervizor vodi supervizijski proces na način da osigurava maksimalnu mogućnost izbora za sve uključene strane. Potiče supervizanta da pronađe svoj vlastiti stil rada s osobama s kojima radi te da prepoznaje specifičnosti sebe kao profesionalca. Supervizor razvija svoj supervizijski stil i djeluje u skladu sa sviješću o tome da je model supervizantu.
- Supervizor ima pravo birati s kojim će supervizantom, odnosno s kojom supervizijskom grupom raditi te ima pravo odbiti rad s određenim supervizantom ili grupom, odnosno, naručiteljem supervizije ukoliko se to kosi s njegovim vrijednostima i uvjerenjima ili je u sukobu interesa.
- Supervizor je dužan poštivati pravo supervizanta da odbije sudjelovati u određenoj supervizijskoj grupi i s određenim supervizorom.

Profesionalna nepristranost

- Supervizor vodi supervizijski proces tako da iskazuje nepristranost u odnosu na supervizanta, odnosno supervizijsku grupu .
- Supervizor vodi supervizijski proces tako da poštuje jednakost u pravima svih sudionika.

Pravednost

- Supervizor prihvaća i poštuje svakog pojedinca i njegovo dostojanstvo bez obzira na njihovo porijeklo, dob, nacionalnost, spol, rod, seksualno usmjerenje, vjersku pripadnost, boju kože ili bilo koje drugo obilježje kao i bez obzira na njegov trenutni životni položaj ili status.
- Supervizor se u kontekstu grupne supervizije podjednako brine o svim članovima supervizijske grupe.
- Supervizor ni u kom slučaju ne smije iskorištavati supervizanta financijski, seksualno, emotivno ili na bilo koji drugi način.

Zaštita integriteta korisnika i drugih dionika

- Supervizor dijeli odgovornost sa supervizantom za zaštitu njegovog integriteta te vodi supervizijski proces tako da nikoga namjerno ne povrijedi.
- U svom radu supervizor potiče supervizanta na aktivan odnos prema zaštiti integriteta osoba s kojima supervizant radi.
- Supervizor treba nastojati, u što je moguće većoj mjeri, svoje profesionalne vrijednosti integrirati u privatni život.
- U svom radu supervizor pristupa svakom supervizantu na individualizirani način.

Povjerljivost

- Profesionalni odnos između supervizora i supervizanta te u grupnom kontekstu, i između supervizanata međusobno, temelji se na povjerenju, poštovanju i uvažavanju. Sve povjerljive informacije o supervizantima i osobama s kojima oni rade za koje supervizori doznaju tijekom supervizijskog procesa dužni su čuvati kao profesionalnu tajnu.
- Iznimke u kojima supervizori nisu dužni čuvati profesionalnu tajnu su situacije u kojima postoji potreba za zaštitom života i integriteta supervizanata i/ili osoba s kojima oni rade. Također, u slučajevima kada supervizant iznese informacije kojima može ugroziti sebe ili druge, odgovornost prema širem društvu ili specifičnim zakonskim odredbama nadređena je u odnosu na povjerljivost prema osobama s kojima supervizant radi.
- O pravu korištenja iznimaka u odnosu na obvezu povjerljivosti supervizor je dužan informirati supervizanta na samom početku supervizijskog rada kako bi supervizant mogao donijeti informiranu odluku o tome koju povjerljivu informaciju će podijeliti sa supervizorom i/ili grupom. Također supervizor je dužan informirati supervizanta/supervizijsku grupu o situaciji kada odluči primijeniti iznimku.

Izbjegavanje sukoba interesa

- Supervizor čini sve da izbjegne sukob interesa, a ukoliko to nije moguće dužan je poduzeti sve radnje da se utjecaj konflikta na supervizijski rad umanjí.

Dvostruki odnosi

- Supervizor čini sve da se izbjegnu dvostruki odnosi, a ukoliko to nije moguće dužan je poduzeti sve radnje da se umanju njihov utjecaj na supervizijski rad.
- Supervizor informira supervizanta/supervizijsku grupu o postojanju dvostrukih odnosa i omogućuje im da sami donesu odluku žele li biti dio te supervizijske grupe.

Informiranost

- Supervizor upoznaje supervizanta, odnosno supervizijsku grupu s načinom svog rada, teorijskim pristupom i metodama koje primjenjuje u radu.
- Supervizor je dužan upoznati naručitelja supervizije i supervizanta s promjenama okolnosti koje utječu na njegovu mogućnost kvalitetnog i etičnog obavljanja njegove supervizijske uloge.

Procedure ugovaranja

- Supervizor uspostavlja jasan dogovor o radu sa supervizantom odnosno sa supervizijskom grupom, kojim određuje odgovornosti supervizora i supervizanata te tehničke pojedinosti (trajanje susreta, učestalost, cijena, mjesto, vrijeme....)
- U slučaju da superviziju ne plaćaju/ne naručuju direktno supervizanti, supervizor pojašnjava svoje odgovornosti prema trećim stranama (povjerljivost o sadržaju i procesu u superviziji, obvezi izvještavanja).
- Supervizor omogućuje razgovor o potrebi promjene dogovora o radu te o istom problematizira sa supervizantom, odnosno sa supervizijskom grupom

Kvaliteta rada i kompetentnost

- Dužnost supervizora je da kvalitetno i predano izvršava svoje ugovorene obaveze.
- Supervizor promišlja i provjerava etičke implikacije svog rada u odnosu prema supervizantu, odnosno, prema supervizijskoj grupi te etičkim implikacijama rada supervizanta u odnosu prema osobi s kojom radi.
- Supervizor kritički promišlja, reflektira i evaluira svoj supervizijski rad te u skladu sa tim kontinuirano razvija vlastite kompetencije.
- Supervizor je predan visokim profesionalnim standardima u svojem osobnom i profesionalnom ponašanju.

3. ZAVRŠNE ODREDBE

- Poštivanje odredbi ovog Kodeksa obvezno je za sve supervizore u svim područjima prakse te u svim programima za obrazovanje supervizora.
- Kodeks stupa na snagu nakon što ga prihvati Skupština udruge supervizora te ga objavi na svojoj službenoj web stranici.
- Kodeks mora biti dostupan svima koji se profesionalno bave supervizijom te mora biti dostupan svim korisnicima i javnosti.
- Ovaj Kodeks obvezuje sve supervizore u Republici Hrvatskoj bez obzira na to jesu li ili nisu članovi udruge supervizora.